GEMEENTE Arnhem

Adviesraad Jeugd & Wmo gemeente Arnhem

Datum : 10 december 2024
Zaaknummer : 4390354
Contactpersoon : Irina Van Brakel
Telefoonnummer : 06-21468005

Onderwerp: reactie op advies ouderenbeleid

Geachte leden van de adviesraad Jeugd & Wmo gemeente Arnhem,

Het college heeft advies gevraagd aan u als adviesraad Jeugd en Wmo. De hoofdvraag was of het ouderenbeleid (en een conceptversie van de uitvoeringsagenda) aansluit bij de kansen en uitdagingen van 55-plussers in Arnhem. De adviezen zijn op 25 november jl. ontvangen.

Algemene reactie
Alvorens inhoudelijk in te gaan op de aandachtspunten en adviezen, concluderen wij dat de aanbevelingen vooral verwijzen naar integrale samenwerking en de uitvoering(sagenda). Wij hebben uw adviesraad in een vroeg stadium in het beleidsproces betrokken en hebben uw eerdere aanbevelingen in de ontwikkeling van het ouderenbeleid meegenomen.
Uw advies is gebaseerd op de conceptversie van het beleid die nog niet door het college is vastgesteld en de – in een beginfase verkerende – concept uitvoeringsagenda die in een later stadium wordt vastgesteld.
Daarnaast willen we aangeven dat de betrokken wethouder van het ouderenbeleid Bob Roelofs is en niet Marco van der Wel.

Aandachtspunt 1: de ontwikkeling naar een integraal ouderenbeleid
U geeft terecht aan dat het niet alle inwoners is gegund om vitaal en op eigen wijze oud(er) te worden in Arnhem. Naast bewustwording en preventie is daarom een van de focuspunten in het beleid dat we aandacht hebben voor inwoners in kwetsbare posities. Er is voor gekozen om geen uitputtend overzicht op te nemen van welke inwoners dan worden bedoeld. Er zijn immers tal van redenen waarom inwoners al dan niet tijdelijk hun veerkracht verliezen en in een kwetsbare situatie terecht komen.

In de uitvoeringsagenda worden specifieke projecten opgenomen met aandacht voor deze inwoners, zodat iedereen in Arnhem zo lang mogelijk kan blijven deelnemen aan de maatschappij. Een voorbeeld hiervan is het project Ambassadeurs (dat we uitgebreid toelichten in aandachtspunt 5) en het ontwikkelen van een plan van aanpak in relatie tot dementievriendelijk Arnhem.
Wij gaan hierbij uit van zoveel mogelijk collectief aanbod waar het kan, maar maatwerk als het nodig is. Het in bijlage 6 van het beleidsplan opgenomen 'overzicht kansrijke projecten' (eerste concept uitvoeringsagenda) betreft de projecten die op basis van de input uit participatietrajecten zijn opgehaald en die inhoudelijk kansrijk blijken te zijn.

Eusebiusbuitensingel 53 • Postbus 9029 • 6800 EL Arnhem
Telefoon 0800-1809 • www.arnhem.nl

Specifiek om de samenhang tussen ontwikkelingen te adresseren zoals beschreven in advies 1.1, is in het ouderenbeleid 'bijlage 1 Verbinding met bestaand beleid en ontwikkelingen' opgenomen. Wat betreft advies 1.2 kunnen wij bevestigen dat de doelgroep 'ouderen in een kwetsbare positie' in beeld is bij de wijknetwerken en hier ook een plek heeft. Dit geldt ook wat betreft de samenwerking en onderlinge afstemming met o.a. zorgorganisaties zoals u in advies 1.3 benoemt. Een voorbeeld hiervan is de samenwerking in het project 'Zorgzame Buurten' waarin we in de driehoek wonen, zorg en welzijn optrekken met diverse organisaties werkzaam in de ouderensector in Arnhem. In aandachtspunt 4 gaan we hier nader op in.

Aandachtpunt 2: diversiteit leeftijdsgroep 55+
Wij onderkennen dat de doelgroep 55+ een diverse is. Wij hebben aandacht voor 'op eigen wijze oud(er) worden in Arnhem.' Dat betekent voor verschillende doelgroepen een andere aanpak. In Arnhem zien we in de eerste plaats kansen die de vergrijzing met zich meebrengt. Een groot deel van onze inwoners is zelfredzaam en dit biedt kansen om de beoogde beweging van meer omzien naar elkaar tot stand te brengen. Hierbij is het uiteraard van belang om aandacht te hebben voor de inwoners waarvoor dit geen vanzelfsprekendheid is; de realiteit is dat een deel van onze inwoners – door diverse redenen – ondersteuning en hulp nodig heeft.

Adviespunt 2.1 nemen wij mee in de uitvoeringsagenda. In het kader van integrale samenwerking is er vanuit diverse domeinen input geleverd welke geleid heeft tot de totstandkoming van genoemd voorbeeld 'De Arnhemse ketenaanpak vitaal ouder worden en valpreventie'. Andersom hebben de domeinen Publieke gezondheid en Sport input gegeven in de beleidsontwikkeling van het ouderenbeleid.

Aandachtpunt 3: intergenerationeel ontmoeten
De verbinding tussen diverse generaties is een belangrijk element in diverse projecten binnen de uitvoeringsagenda. Advies 3.1 nemen wij mee in de verdere ontwikkeling van de uitvoeringsagenda.

Agendapunt 4: netwerk welzijn, zorg en wonen
Er zijn diverse samenwerkingsnetwerken actief. In de fase van beleidsontwikkeling hebben wij deze ook verkend. De door u genoemde voorbeelden betreffen regionale verbanden en zijn derhalve niet per definitie geschikt om lokale projecten uit te voeren. Waar dit wel mogelijk is, betrekken we bestaande (regionale) netwerken, zoals bij het plan van aanpak dementie. Ditzelfde geldt voor Welzijn op Recept, dit wordt in de wijken Presikhaaf en Malburgen ondergebracht bij de Gezondheidspleinen.
Naast het eigen netwerk staan we in verbinding met de regionale netwerken omdat wij in de toekomst voorzien dat wij meer kunnen samenwerken en van elkaar willen leren. Zodat we succesvolle projecten in de regio of bij ons, kunnen opschalen. In projecten in de uitvoeringsagenda bekijken we of deze binnen bestaande netwerken een plek kunnen krijgen, zoals de wijknetwerken.

Wat betreft advies 4.1 onderschrijven wij deze aanpak en de behoefte aan een regiefunctie om de integrale verbindingen te (blijven) leggen. Als blijkt dat na de borgingsfase het een meerwaarde is om de verdere uitvoering van de agenda binnen een ander netwerk op te pakken, dan heeft dit onze voorkeur. We vinden het belangrijk dat er – waar mogelijk – sprake is van een integrale aanpak waarin we zowel in- als extern kijken waar we partijen slim aan elkaar kunnen verbinden. Voorbeeld hiervan zijn de 'Ketenaanpak vitaal ouder worden en valpreventie' verbinden aan welzijn en ontmoeten. We houden bij

het domein Wonen rekening met gemeenschapsvorming en het inzetten van welzijn en vice versa. Zo verkennen we welke mogelijkheden er zijn voor welzijn en ontmoeting, maar ook een passende infrastructuur zoals bredere wandelpaden en meer bushaltes bij de (her)inrichting van wijken.
Advies 4.2 wordt meegenomen in de projecten waarin we samenwerken met de Gezondheidspleinen omdat het in dit stadium nog niet duidelijk is.
De door u aangegeven kansen in advies 4.3 worden ook door ons gezien. Dergelijke verbindingen worden binnen de wijknetwerken zorg en welzijn, alsook binnen andere relevante ontwikkelingen gemaakt. Kanttekening hierbij is dat er meer investeringen nodig zijn om de gemeenschappelijke en institutionele sociale basis te versterken (versterken van bestaand aanbod algemene voorzieningen, versterken informele zorg, creëren nieuw aanbod, ondersteuning van inwonersinitiatieven die gericht zijn op 'omzien naar elkaar' en dergelijke). Dit vraagt de komende jaren extra aandacht binnen het (nieuwe) welzijnsbeleid.

Aandachtspunt 5: in 2030 voldoende passende woningen
U geeft aan dat u de overeenkomsten en verbinding in beide beleidsplannen ziet. Genoemd beleid is vanuit een integrale samenwerking tot stand gekomen en zoveel mogelijk op elkaar afgestemd. In de ontwikkelfase van het beleid heeft Arnhem sterk ingezet op integrale samenwerkingen, zowel extern als in de ambtelijke organisatie. Deze samenwerking houden we vast en breiden we uit, zoals u adviseert in adviespunt 5.1.
U geeft aan dat u de overeenkomsten en verbinding in beide plannen ziet. Genoemd beleid is vanuit een integrale samenwerking tot stand gekomen en zoveel mogelijk op elkaar afgestemd. In de ontwikkelfase van het beleid heeft Arnhem sterk ingezet op integrale samenwerkingen, zoals samenwerking tussen de domeinen Wonen en Welzijn. Het domein Wonen levert een bijdrage aan de doelen uit het Integraal ouderenbeleid onder andere door met de corporaties afspraken te maken over het toevoegen van geclusterd wonen met ontmoeten in de buurt en het toevoegen van gemengde wooncomplexen met zorgvragers en zorgdragers. Hierdoor ontstaan vitale leefgemeenschappen waar mensen omkijken naar elkaar.

Wat betreft adviespunt 5.2 wordt in projectfases bekeken welke vormen van wonen geschikt zijn, intergenerationeel is een van de mogelijkheden. Een mix aan doelgroepen binnen een wooncomplex is inderdaad belangrijk om te stimuleren dat inwoners omkijken naar elkaar. Dit willen we stimuleren. De ervaring leert dat er ook ouderen zijn die met mensen van hun eigen leeftijd (55+) en leefstijl willen samenwonen. Het is belangrijk dat ouderen iets te kiezen hebben daarin en dat beide typen wooncomplexen naast elkaar bestaan in Arnhem. Bij wooncomplexen alleen voor ouderen kan wel gelet worden op de toewijzing aan een mix van vitale en minder vitale ouderen. Dit nemen we mee in gesprekken met de woningcorporaties.

Artikel 6: inwonersparticipatie
Uw constatering over een beperkt divers gezelschap bij de ideeënmarkt is juist. Ondanks diverse pogingen, bleef de diversiteit beperkt.
Inwoners uit diverse gemeenschappen zijn uitgenodigd, maar helaas hebben zij niet van ons aanbod gebruik gemaakt. Dit laat gelijk zien waar de kern ligt van het probleem en waar er verandering nodig is. Hier is en wordt juist aandacht aan besteed in de uitvoeringsagenda en bij onze partners.
Om te achterhalen hoe wij diverse gemeenschappen in Arnhem toch kunnen bereiken zijn wij in gesprek getreden met diverse vertegenwoordigers vanuit Aziatische, Turkse, Afghaanse en Marokkaanse

gemeenschappen. Deze input hebben wij meegenomen in de beleidsontwikkeling. Uit de gesprekken kwam naar voren dat er binnen de diverse gemeenschappen wisselende redenen zijn om niet op dergelijke uitnodigingen in te gaan. Zo is er vanuit bepaalde culturen wantrouwen in de overheid, bij anderen is er juist sprake van een groot aanzien en wordt vanuit bescheidenheid niet op een uitnodiging ingegaan. Hieruit blijkt des te meer dat maatwerk en persoonlijke aandacht essentieel zijn om de diverse gemeenschappen te bereiken.

Hetgeen u beschrijft in advies 6.1 met betrekking tot 'sleutelfiguren aanvullend op ons project ambassadeurs', sluit aan bij wat wij beogen met het project Ambassadeurs. We hanteren alleen een andere terminologie. We hebben er bewust voor gekozen om dit geen sleutelfiguren te noemen omdat we het over inwoners hebben die als ambassadeurs optreden.
Aanvullend op uw advies gaan we in het project ambassadeurs in twee fases aan de slag om inwoners uit diverse gemeenschappen beter te bereiken. Het eerste jaar staat in het teken van ambassadeurs die met inwoners aan de slag gaan om hen te activeren en vertrouwd te maken met het aanbod, de mensen, de organisaties et cetera. Wij zullen hierbij de actoren die u benoemt zoveel mogelijk betrekken. In de tweede fase beogen we een beweging te maken waarin integratie en contact met andere gemeenschappen een prominente rol speelt.

In vertrouwen u hierbij voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
Het college van burgemeester en wethouders van Arnhem,
de secretaris, de burgemeester,

Eusebiusbuitensingel 53 • Postbus 9029 • 6800 EL Arnhem
Telefoon 0800-1809 • www.arnhem.nl